

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-923

25.8.2026

HDI GLOBAL SPECIALTY SE - DENMARK BRANCH

Ansvar

Profesjonsansvar – advokatansvar – uaktsom medvirkning til hvitvasking?

Det oppsto tvist om foretaket var ansvarlig under advokatfirmaets profesjonsansvarsforsikring som følge av advokatfirmaets bistand i forbindelse med inndrivelse av salgssummen ved et bilsalg. En person kjøpte en bil for kr 439 000 ved bruk av det som senere ble mistenkt å være falske betalingskvitteringer, før bilen dagen etter ble solgt videre til klager til en vesentlig lavere pris. Advokatfirmaet ble engasjert etter at avtalene var inngått for å bistå klienten med å kreve inn salgssummen fra klager. Klager hadde varslet advokatfirmaet om mistanke om straffbare forhold, men overførte likevel salgssummen etter videre oppfølging fra advokatfirmaet. Klager fremmet deretter krav under advokatfirmaets profesjonsansvarsforsikring, som foretaket avslo. Klager anførte at advokatfullmektigen uaktsomt hadde medvirket til hvitvasking ved å bistå med inndrivelsen til tross for klare indikasjoner på straffbare forhold, og at dette var den avgjørende årsaken til at salgssummen ble utbetalt. Klager anførte videre at det forelå et økonomisk tap etter at bilen ble tilbakelevert til den opprinnelige bilselgeren, og bestred at kravet skulle reduseres som følge av egen medvirkning. Foretaket anførte prinsipalt at saken ikke egnet seg for behandling i Finansklagenemnda fordi den reiste omfattende bevissspørsmål knyttet til alvorlige anførsler om straffbare forhold. Subsidiært anførte foretaket at vilkårene for erstatningsansvar ikke var oppfylt, idet advokatfullmektigen ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt, at årsakssammenheng ikke var dokumentert og at klager uansett ikke hadde lidt et erstatningsrettslig tap. Foretaket anførte videre at et eventuelt erstatningskrav måtte reduseres eller falle bort som følge av klagers egen medvirkning. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav under profesjonsansvarsforsikring.

Klager er to selskaper som fremmer krav under advokatfirmaets profesjonsansvarsforsikring hos foretaket. Advokatfirmaet hadde profesjonsansvarsforsikring hos foretaket gjennom Den Norske Advokatforening.

En person (heretter klienten) ble utsatt for mistanke om å ha begått bedrageri mot en bilselger ved å fremlegge falske kvitteringer for betaling av en bil til kr 439 000. Bilen ble utlevert 10.3.25. Dagen etter solgte klienten bilen videre til klager for kr 109 000 mindre enn kjøpesummen. Advokatfirmaet ble engasjert av klienten etter at begge avtalene var inngått, for å bistå med innkreving av salgssummen fra klager.

Klager nektet å betale og informerte advokatfirmaet om mistanke om straffbare forhold. Etter press fra advokatfirmaet ble salgssummen likevel overført. Saken ble anmeldt til politiet, men henlagt kort tid etter.

Klager fremmet krav mot foretaket 9.5.25. Foretaket avsto kravet 18.7.25 og opprettholdt avslaget 12.11.25 med den begrunnelse at det ikke forelå erstatningsansvar.

Saken ble brakt inn til Finansklagenemnda 1.12.25.

Klager har anført at advokatfullmektigen ved advokatfirmaet uaktsomt medvirket til hvitvasking ved å bistå med inndrivelsen av salgssummen til tross for klare indikasjoner på straffbare forhold. Klager viser til at advokatfullmektigen dagen før betalingsoppfordringen ble gjort kjent med at det forelå mistanke om en politisak, og at bilen var underslått. Klager anfører at dette alene er tilstrekkelig til å konstatere ansvarsgrunnlag. Det anføres videre at det foreligger årsakssammenheng ettersom pengene ifølge klager ble overført fordi advokatfullmektigen bekreftet at alt var i orden. Klager anfører at det foreligger et økonomisk tap ettersom bilen er tilbakelevert bilselgeren og klager ikke har oppnådd dekning for sitt krav. Klager bestrider at kravet skal bortfalle som følge av medvirkning og viser til at advokatfullmektigens opptreden var den dominerende årsaken til betalingen. Subsidiært anføres det at bilselgeren har lidt et tap tilsvarende salgsverdien på kr 439 000 med tillegg av sakskostnader på kr 215 600 dersom bilkjøperen anses å ha ekstingvert bilselgerens rett til bilen.

Klager hevder i klagen til nemnda at saken er egnet for behandling.

Foretaket har anført at saken må avvises fra nemndsbehandling ettersom den reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig behandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d). Foretaket viser særlig til at klagen bygger på at advokatfullmektigen har overtrådt straffelovens straffebud om uaktsom medvirkning til hvitvasking. En slik anførsel er så belastende at hensynet til kontradiksjon krever muntlige forklaringer i en hovedforhandling. Foretaket viser videre til at avgjørelsesgrunnlaget i stor grad beror på innholdet i telefonsamtaler og hva klienten formidlet til advokatfullmektigen. Subsidiært anfører foretaket at vilkårene for erstatningsansvar uansett ikke er oppfylt. Det anføres at advokatfullmektigen ikke har brutt en erstatningsrettslig relevant handlenorm og at det ikke er utvist den kvalifisert klanderverdige opptreden som kreves for ansvar overfor klientens motpart. Foretaket anfører videre at årsakssammenhengen ikke er dokumentert ettersom betalingsforpliktelsen fulgte av kontrakten inngått før advokaten ble engasjert. Det anføres dessuten at bilkjøperen som profesjonell aktør ekstingverte bilselgerens rett til bilen og dermed ikke har lidt noe tap. For øvrig anfører foretaket at erstatningen uansett må bortfalle som følge av bilkjøperens medvirkning ettersom kjøperen til tross for tvil om underslag unnlot å benytte seg av nærliggende handlingsalternativer.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes advokatansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom «saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet» og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015–2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes «der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål», jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077

Klager krever erstatning under advokatfirmaets profesjonsansvarsforsikring med påstand om at advokatfullmektigen medvirket til hvitvasking. Spørsmålet om ansvarsgrunnlag beror i stor grad på innholdet i telefonsamtaler og hva klienten formidlet til advokatfullmektigen. Partene er uenige om innholdet i telefonsamtalene som fant sted forut for betalingen og om advokatfullmektigen ble

informert om at klienten tidligere hadde fremlagt forfalskede kvitteringer. Nemnda mener dette ikke kan avklares på en forsvarlig måte gjennom skriftlig saksbehandling.

Klager anfører i ettertid at telefonsamtalen ikke er nødvendig for å konstatere ansvarsgrunnlag. Nemnda er ikke enig i det.

Klagers anførsel om ansvarsgrunnlag bygger videre på at advokatfullmektigen har overtrådt straffelovens straffebud om uaktsom medvirkning til hvitvasking. Dette er en alvorlig beskyldning som vanskelig kan avgjøres på en forsvarlig måte med skriftlig saksbehandling. Klager viser til at strafferettens beviskrav ikke gjelder ved et sivilt krav om erstatning. Nemnda kan ikke se at dette er avgjørende. En anførsel om hvitvasking bør ikke avgjøres på grunnlag av skriftlig saksbehandling uten at sikrede får anledning til å forklare seg.

Saken reiser videre uavklarte spørsmål om årsakssammenheng og om det foreligger et økonomisk tap på klagers hånd. Også disse spørsmålene beror på faktiske forhold som bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).